

Znak: 196/IGG/2016

Warszawa, dn. 14.10.2016 r.

Sz. Pan

Prof. dr hab. Mariusz – Orion Jędrysek
Sekretarz Stanu
Główny Geolog Kraju
Pełnomocnik Rządu do spraw
Polityki Surowcowej Państwa

Szanowny Panie Ministrze,

Z pełną aprobatą przyjęliśmy informację o powołaniu w maju 2016 roku Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Surowcowej Państwa, którym jest sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Główny Geolog Kraju, oraz utworzenie **Międzyresortowego Zespołu do spraw Polityki Surowcowej Państwa. Powołanie tych instytucji jest kluczowe do opracowanie** jakże istotnego dokumentu, jakim jest Polityka Surowcowa Państwa oraz zapewnienie instrumentów jej realizacji.

Polityka surowcowa Polski winna stanowić długofalową politykę publiczną prowadzoną na poziomie krajowym, która zapewniłaby dostęp podmiotów gospodarczych do kopaliny po cenie umożliwiającej im bycie konkurencyjnymi, przy jednoczesnym dbaniu o stan środowiska zarówno społecznego, jak również przyrodniczego na każdym etapie działalności poszukiwawczo-rozpoznawczej oraz wydobywczej. Głównym celem dokumentu powinno być zapewnienie bieżącego i długookresowego bezpieczeństwa gospodarczego kraju.

Wypracowanie spójnej i długofalowej Polityki Surowcowej Państwa jest dziś niezbędne przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju i Polityki Ekologicznej Państwa oraz Koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego Kraju.

Biorąc pod uwagę wagę planowanego do przygotowania dokumentu uważamy za ważne ujęcie w nim głównych celów, jakim powinna charakteryzować się Polityka Surowcowa Polski. Do najważniejszych należałoby zaliczyć:

- zasady zrównoważonego rozwoju i ochronę zasobów naturalnych kraju,
- rozszerzenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych celem udokumentowania nowych złóż kopalin,
- zasady ochrony środowiska naturalnego,
- zasady dostępu społeczeństwa do informacji, w tym do informacji geologicznej,
- promowanie działań w zakresie pozyskiwania informacji geologicznej, której właścicielem jest Skarb Państwa,
- poprawę jakości rozwiązań prawnych w zakresie geologii, górnictwa i innych,
- ochronę obszarów udokumentowanych surowców dla przyszłych pokoleń,
- inicjowanie współpracy międzynarodowej, która będzie przyczyniać się do bezpieczeństwa gospodarczego i rozwoju polskiej gospodarki.

Bardzo ważną sprawą jest daleko idąca zmiana Prawa geologicznego i górniczego. Najważniejsza ustawa regulująca zasady gospodarki surowcami mineralnymi w Polsce była na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci wielokrotnie zmieniana, co doprowadziło ostatecznie do przeregulowania i niejasności wielu przepisów prawa w tym takich, które wzajemnie się wykluczają. Trwająca od lat dyskusja o usuwaniu barier utrudniających życie polskim przedsiębiorcom, pomimo deklaracji rządu nie przynosi oczekiwanych skutków. W ocenie branży potrzebne są nowe regulacje prowadzące do uproszczenia procedur w postępowaniu o udzielenie koncesji oraz możliwości elastycznego wykonywania prac i robót geologicznych w zależności od wyników bieżących prac. Obowiązujące przepisy ustawy - Prawo geologiczne i górnicze powinny przejść gruntową analizę uwzględniającą cele Państwa jak i pozwalającą przedsiębiorcom na jasną i przejrzystą działalność w tym zakresie. Dzisiejsze uregulowania prowadzą do ograniczania działań przedsiębiorców w sektorze geologii i górnictwa, co niewątpliwie jest ze stratą dla Państwa, jak również doprowadzają do działań przestępczych jakimi jest nielegalna eksploatacja kopalin.

Dobre prawo ma bez wątpienia umożliwiać ochronę interesu Skarbu Państwa oraz sprzyjać inwestorom w obszarze pozyskiwania surowców mineralnych, działając zarazem na rzecz dobra ogółu społeczeństwa.

Czytelne prawo powinno zapewniać przedsiębiorcom stabilną działalność, w tym bardzo ważnym jest zapewnienie ochrony terenów już udokumentowanych surowców. Dziś wielokrotnie przedsiębiorcy dokumentujący złoża stają przed dylematem niemożności ich zagospodarowania z uwagi na brak rozwiązań prawnych chroniących tereny pod przyszłą eksploatację w planach zagospodarowania przestrzennego.

Istotnym czynnikiem polityki surowcowej państwa jest sprecyzowanie funkcji i zadań Służby Geologicznej, zapewnienie odpowiednich podstaw prawnych i finansowych dla realizacji jej zadań odnośnie zwiększania i ochrony bazy surowcowej kraju i oceny prawidłowości jej wykorzystywania. Projekt Ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej znajdujący się obecnie na początku drogi legislacyjnej jest dobrym początkiem w zakresie porządkowania ram prawa w dziedzinie surowców mineralnych.

Kolejnym istotnym celem polityki surowcowej państwa jest kreowanie działań w zakresie wspierania badań naukowych w kierunku wykorzystania surowców mineralnych jak i rozwoju poznania budowy geologicznej kraju w aspekcie gospodarki surowcowej.

Fundamentem polityki surowcowej powinno być natomiast systematyczne gromadzenie, przetwarzanie, aktualizowanie i udostępnianie informacji geologicznej. W tym celu niezbędne jest opracowanie regulacji prawnych dotyczących informacji geologicznej zgodnych ze standardami światowymi, które z jednej strony jednolicie porządkują ich zasób, obejmując swoją treścią zarówno dane geologiczne, ich przetworzenia jak i interpretacji, a z drugiej strony chronią prawa autorskie związane z interpretacjami danych geologicznych.

Wszystkie działania prawne powinny mieć swoje odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych szczebla krajowego. Tymczasem problematyka ta jest pomijana w dokumentach strategicznych. Biorąc pod uwagę to, że gospodarka surowcowa generalnie polega na wydobywaniu i eksploatacji zasobów naturalnych w naszej ocenie to Minister Środowiska, przy pomocy Głównego Geologa Kraju, powinien być głównym koordynatorem i inicjatorem opracowania polityki surowcowej. Mając wzgląd na interdyscyplinarność podejmowanej tematyki.

Reasumując, Polityka Surowcowa Państwa powinna opierać się na kilku najważniejszych elementach:

- winna to być polityka długofalowa zakładająca okres do 2030 lub 2050 roku,
- uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju,
- być w zgodzie z polityką ekologiczną Państwa,
- być spójna z Koncepcją Zagospodarowania Przestrzennego Kraju,

- uwzględniać uwarunkowania prawne w tym nowe, nowoczesne rozwiązania w tym zakresie,
- zapewniać stabilne warunki działania dla przedsiębiorców w długim okresie czasu,
- uwzględniać interesy Skarbu Państwa jako właściciela surowców, w tym określać organizację dobrze i sprawnie działającej służby geologicznej,
- zapewniać rozwój nauki i badań na rzecz wykorzystania surowców i dalszego rozpoznania geologii Polski.

Jednocześnie chcemy zapewnić pełne poparcie dla wdrażanej inicjatywy i wyrażamy chęć włączenia się w dalszych pracach w tym zakresie. Doświadczenie przedsiębiorców, jakimi są Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PGNiG SA, będące członkami Izby Gospodarczej Gazownictwa może być cennym głosem w dyskusji.

z poważaniem

Prezes Zarządu
Izby Gospodarczej Gazownictwa

z up. Teresa Laskowska

Cezary Mróz